

INCUBATORUL “INOVATORUL” – PROBLEME, PLANURI, PERSPECTIVE

*Ulian ROTARI,
director adjunct, I.I. „Inovatorul”*

INNOVATION INCUBATOR “INOVATORUL” – PROBLEMS, PLANS, PROSPECTS

In recent years, in the Republic of Moldova, there are made efforts to increase the degree of scientific research results assimilation in the national economy. In this respect, there is strictly necessary to increase the number of scientific enterprises. Thus, the Innovation Incubator “INOVATORUL” constitutes an essential link in what concerns the creation of a favorable climate for the development of new innovative enterprises (start ups), subjects of innovation activity (regardless of the type of property), which are to be consolidated, made competitive, adapted to external environmental conditions, and of course, supported at their early stage of development by providing them with advisory, legal, accounting services and offices.

Potrivit cadrului normativ în vigoare, inovarea este un proces creativ și dinamic, care include activitatea de cercetare-dezvoltare ce permite apariția unei funcții noi, îmbunătățirea ori lărgirea funcționalității unui proces, produs sau serviciu, în oricare domeniu care ar putea ori poate răspunde cererii pieței sau care ar putea ori poate genera o nouă cerere pe piață. În actualele împrejurări, când accelerația dinamică a multor procese s-a ciocnit de efectele crizei financiar-economice mondiale, conștientizăm că inovarea și transferul tehnologic reprezintă unica soluție viabilă de redresare a situației.

Dacă în țările cu o economie puternic dezvoltată, în care inovațiile au fost puse pe prim plan de câteva decenii, efectele crizei nu au întârziat să apară, Republica Moldova, care duce lipsă de resurse naturale proprii, este pur și simplu forțată să iasă din această criză doar aplicând rezultatele unei munci intelectuale asidue. În ultimii ani se depun eforturi susținute pentru a spori gradul de asimilare a rezultatelor cercetărilor științifice în economia națională. În acest sens, creșterea numărului de întreprinderi scientintensive este imperios necesară. Astfel percepem Incubatorul Inovațional „INOVATORUL” – drept o verigă indispensabilă în procesul de consolidare a mediului inovațional autohton.

Obiectivele acestuia sunt: crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea întreprinderilor inovaționale noi (start up) – subiecte ale activității de inovare (indiferent de forma de proprietate) –

consolidarea acestora, creșterea competitivității, adaptarea la condițiile mediului extern, precum și susținerea lor la etapa timpurie a activității prin prestarea de servicii cum ar fi: consultative, juridice, de contabilitate, de instruire etc., punerea la dispoziție a spațiilor pentru oficiu, a laboratoarelor și utilajului la prețuri reduse și altele. Pentru a-și atinge obiectivele, incubatorul caută să atragă în calitate de experți savanți, inventatori cu renume, precum și persoane cu experiență din mediul de afaceri al Republicii Moldova.

În incubator, de regulă, vin persoane care au o idee, însă nu și bani sau experiență în dezvoltarea businessului. Sarcina de bază a Administratorului incubatorului este să analizeze ideea și să încerce a găsi posibilități de dezvoltare a afacerii, să acorde ajutor în întocmirea planului de afaceri, să găsească investiții, care pot proveni atât din surse publice, cât și din surse private.

În cadrul realizării obiectivelor incubatorului, se prevede crearea condițiilor, favorabile oamenilor de știință și inventatorilor pentru desfășurarea în comun a cercetărilor suplimentare în scopul lansării producției și tehnologiilor destinate businessului scientintensiv, studierea de către aceștia a bazelor antreprenoriatului inovațional. De asemenea, Incubatorul de inovare „INOVATORUL” își propune să asigure realizarea cu succes în practică a proiectelor aprobate în domeniul inovării și transferului tehnologic, lansarea de către rezidenți a produselor și serviciilor inovaționale în volumele planificate, atragerea proiectelor și rezidenților noi, prestarea unui complex de servicii materiale și intelectuale necesare acestora.

Concepția incubatorului prevede un șir de activități de acordare a ajutorului antreprenorilor-începători – rezidenți – în următoarele domenii: studii suplimentare în sfera antreprenoriatului de inovare; expertiza științifico-tehnologică; activitate de inovare; protecția proprietății industriale și intelectuale; impozitare; investiții; creditare și altele.

Pe parcursul anului 2009, activitatea incubatorului a fost orientată nu numai spre lucrul cu rezidenții existenți, dar și spre creșterea cantitativă și calitativă a infrastructurii, rezultatul fiind darea în exploatare a încă 150 m.p. de spațiu de oficiu pentru noii rezidenți cu toate condițiile necesare activității acestora. Tehnica performantă, în baza căreia sunt construite rețelele de comunicații și cele de transmitere de date, este conectată la rețeaua cu fibră optică, care permite un acces calitativ la servicii. De asemenea, pentru a lărgi spectrul serviciilor prestate, în incinta incubatorului este accesibilă rețeaua fără fir Wi-Fi. La etapa finală de elaborare se află pagina web (www.inovator.md), ce va permite promovarea activității rezidenților în țară și peste hotare.

În același context menționăm că participarea activă a incubatorului la expozițiile derulate în țară

dă posibilitate rezidenților de a stabili noi contacte întru valorificarea pieței autohtone. Spre exemplu, ca urmare a participării la expoziția „Infoinvent 2009”, în prezent se duc negocieri cu doi potențiali rezidenți și aceasta după ce s-a efectuat un studiu estimativ al posibilității de realizare a ideilor cu care vor să aplice candidații. Ca rezultat, vor fi deschise două întreprinderi și create noi locuri de muncă.

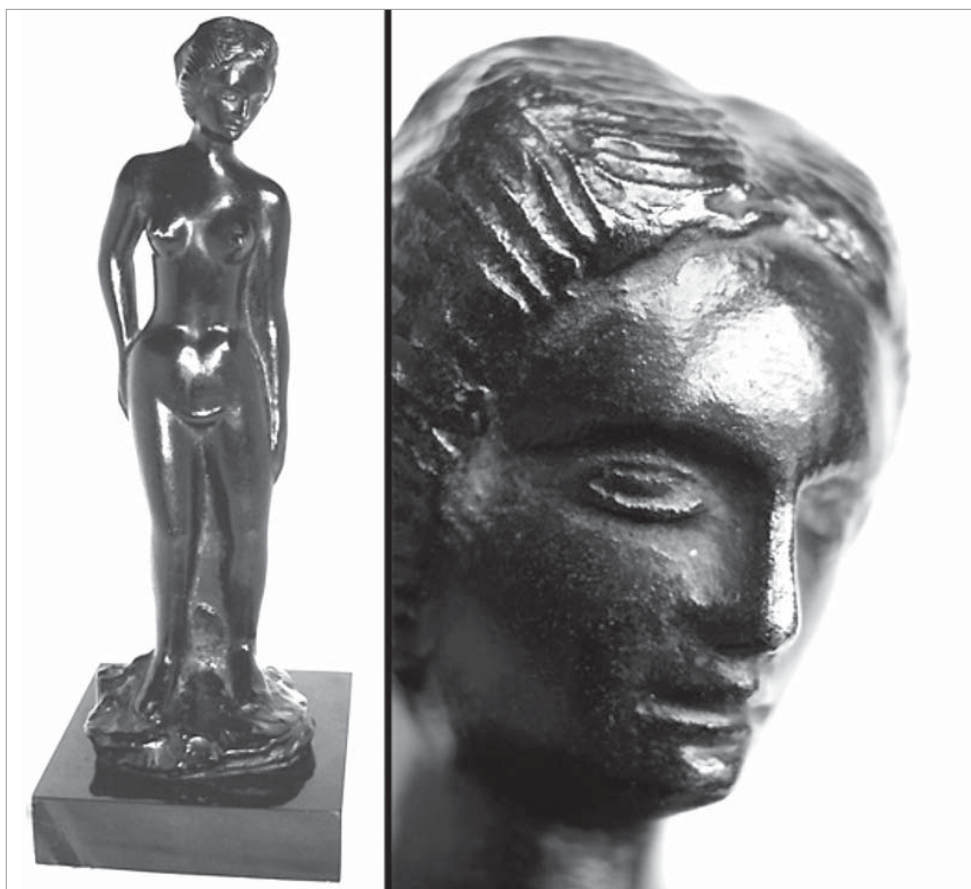
O altă manifestare sugestivă în acest sens a fost Expoziția „Fabricat în Moldova”. Seminarele organizate pe parcursul anului 2009 de către administrația incubatorului au avut un impact pozitiv în activitatea economică a rezidenților. Nu s-au trecut cu vederea nici talentele tinere, care în scurt timp vor veni în sfera științei, dovadă fiind participarea activă, inclusiv și financiară, la organizarea Concursului republican „Cel mai bun elev inovator”.

La ora actuală se află în proces de analiză încă șase propuneri de proiect, asupra cărora în scurt timp se va lua decizie, fapt ce va permite crearea a încă patru întreprinderi mici. Rezultatele prealabile arată perspectiva reală de implementare a ideilor, majoritatea lor fiind din domeniul reducerii consumului de energie și ecologie.

Toate aceste acțiuni presupun o muncă enormă, care necesită resurse umane și financiare, ultimele fiind un punct slab în activitatea incubatorului.

Astfel, inițierea și realizarea proiectului în cele mai nefavorabile condiții economice și financiare din țară, au fost încetinite de finanțarea instabilă și cu întârziere. La etapa actuală ar fi binevenită formarea unui fond de risc, care ar da posibilitate de a finanța mai rapid unele proiecte și ar prevedea finanțarea la etapa inițială sută la sută din bugetul de stat, dat fiind faptul că activitatea incubatorului diferă de activitatea parcurilor științifico-tehnologice, unde sunt implicate companii ce deja au o activitate economică și procesul de cofinanțare este puțin mai simplu. Perfecționarea legislației în ce privește regimul preferențial pentru investitori, introducerea de facilități la diferite taxe ar da roade mai bogate la capitolul valorificarea potențialului științific.

Responsabilitatea incubatorului pentru activitatea promovată rezidă și în faptul că în societatea autohtonă se mai atestă o reticență față de procesul inovațional. În această ordine de idei, se impune adoptarea unor măsuri conjugate, sub egida Agenției de Inovare și Transfer Tehnologic, în vederea mediatizării potențialului înalt de dezvoltare pe care îl presupune inovarea și transferul tehnologic. Trebuie să conștientizăm că actuala criză financiar-economică nu este doar o situație de impas, dar și o oportunitate de redimensionare a economiei naționale în baza principiilor unei veritabile economii bazate pe cunoaștere.

Moissei Kogan. Nud. Bronz, h. 31,5 cm., Galerie Fine Art, Wiesgerma